

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 256/2022-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Jurajom Gavalcom, Piešťanská 3, Trnava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5Tost-š/1/2022 zo 17. januára 2022 takto

rozhodol:

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 18. marca 2022 domáhali vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky. Sťažovatelia navrhovali zrušiť namietané uznesenie, vec vrátiť na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na sťažovateľov a ďalšie osoby bola prokurátorom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky 17. júna 2021 na Špecializovanom trestnom súde (ďalej len „špecializovaný súd“) podaná obžaloba (VII/1 Gv 103/20/1000-210) vo vzťahu k sťažovateľom pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona (ďalej len „TZ“), obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b), c) a d), ods. 2 písm. c) a ods. 4

písm. c) TZ s poukazom § 138 písm. b) a j) TZ a v prípade sťažovateľky aj pre zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b) TZ v jednočinnom súbehu s prečinom marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. g) TZ.

3. Sudca pre prípravne konanie špecializovaného súdu v spojení s najvyšším súdom vzal sťažovateľov 20. júna 2020 do väzby. Sťažovateľku z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku (ďalej len „TP“) a sťažovateľa z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) TP. Neskôr došlo k predĺženiu lehoty väzby sťažovateľov, pričom sťažovateľovi odpadol kolúzny dôvod väzby [§ 71 ods. 1 písm. b) TP].

4. Špecializovaný súd po podaní obžaloby (17. júna 2021) rozhodoval o tzv. súdnej väzbe sťažovateľov, ktorých v spojení s najvyšším súdom ponechal vo väzbe.

5. Sťažovatelia 23. decembra 2021 doručili špecializovanému súdu žiadosti o ich prepustenie z väzby na slobodu. Špecializovaný súd uznesením č. k. 12T/9/2021 z 3. januára 2022 zamietol žiadosti sťažovateľov o ich prepustenie z väzby na slobodu. Najvyšší súd namietaným uznesením zamietol sťažnosti sťažovateľov ako nedôvodné s odôvodnením, že kolúzny dôvod väzby sťažovateľky podľa § 71 ods. 1 písm. b) TP naďalej trvá. Najvyšší súd poukázal na správanie sťažovateľky vo výkone väzby, ktorá mala prostredníctvom tzv. motákov zasielať inštrukcie osobe na slobode, aby táto osoba ničila dôkazy dôležité pre trestné stíhanie (za tento skutok jej bolo vznesené obvinenie). Vo vzťahu k preventívnej väzbe najvyšší súd vo všeobecnosti uviedol, že sťažovatelia sú stíhaní pre závažnú trestnú činnosť drogového charakteru, pričom nemalo ísť o jednorazový prípad, ale o opakovanú činnosť. Vo vzťahu k sťažovateľke najvyšší súd uviedol, že táto mala až do svojho zadržania pokračovať v neoprávnenom nakladaní s metamfetamínom, pričom k nemu malo dochádzať bez ohľadu na to, či obžalovaní mali aj legálny príjem alebo nie.

II.

Argumentácia sťažovateľov

6. Podľa sťažovateľky plynutím času a nekonaním súdu došlo k výrazným zmenám aj vo vzťahu ku kolúznemu dôvodu jej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) TP. Tiež namietala, že špecializovaný súd a najvyšší súd o nahradení jej väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka nerozhodovali v dvoch stupňoch. Sťažovateľ namietal, že preventívny dôvod jeho väzby nemôže byť viazaný na skutok, pre ktorý nebol vzatý do väzby. Sťažovatelia tvrdili, že v konaní vo veci samej došlo k vzniku zbytočných prietáhov.

III.

Postup v konaní

7. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 256/2022 z 28. apríla 2022 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľov na ďalšie konanie v celom rozsahu. Podľa § 56 ods. 6 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd doručil ústavnú sťažnosť účastníkom konania na vyjadrenie.

III.1. Vyjadrenie najvyššieho súdu:

8. Najvyšší súd vo vyjadrení uviedol, že v namietanom uznesení sa na str. 16 až 19 podrobne venoval námietke sťažovateľov k vzniku zbytočných prietahov v konaní. Pokiaľ sťažovatelia namietajú, že špecializovaný súd v rámci rozhodovania o tzv. súdnej väzbe súčasne nerozhodol v jednom konaní aj o postúpení trestnej veci, najvyšší súd uviedol, že aj samotné ustanovenie § 238 ods. 4 TP počíta s možnosťou, že takéto rozhodnutie nemusí byť vydané súčasne s rozhodnutím o väzbe. Pokiaľ ide o rozsiahly spisový materiál, tak je logické, že sa musí najskôr prednostne rozhodnúť o súdnej väzbe a až potom o ďalších procesných otázkach.

9. K námietke sťažovateľky o nedôvodnosti jej kolúznej väzby najvyšší súd odkázal na namietané uznesenie a zdôraznil, že sťažovateľka sa mala dopustiť kolúzneho správania v čase, keď sa nachádzala v kolúznej väzbe. K jej námietke o absencii výroku v uznesení špecializovaného súdu z 3. januára 2022 uviedol, že tento nedostatok bol odstránený samostatným výrokom v namietanom uznesení. K námietke sťažovateľa o nemožnosti viazať dôvod jeho preventívnej väzby na skutok, pre ktorý nebol vzatý do väzby, najvyšší súd odkázal na str. 22 až 24 namietaného uznesenia. Nad rámec predmetného vyjadrenia najvyšší súd uviedol, že k tzv. skutkovému rozšíreniu dôvodov väzby sťažovateľa došlo v rámci rozhodovania o väzbe po podaní obžaloby a rozhodnutie o ponechaní vo väzbe sa vzťahuje na všetky skutky, pre ktoré boli sťažovatelia postavení pred súd. Pokiaľ špecializovaný súd opomenul vo svojom rozhodnutí uviesť aj § 76 ods. 11 a § 79 ods. 2 TP, ide len o formálny nedostatok bez ústavnoprávnej relevancie.

10. Sťažovatelia sa k vyjadreniu najvyššieho súdu v lehote im určenej ústavným súdom nevyjadрили.

IV.

Právne východiská

11. Ústavný súd v zmysle svojej ustálenej judikatúry zdôrazňuje, že väzba je najzávažnejším zásahom do osobnej slobody a do práv obvineného. Keďže ide o najzávažnejší zásah, tak ako správne sťažovatelia uvádzajú, vyžaduje po celý čas súdnu kontrolu jej ústavnosti a zákonnosti (III. ÚS 26/01). Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (III. ÚS 7/00, I. ÚS 100/04).

12. Je výsostným právom, ale aj povinnosťou všeobecného súdu skúmať všetky okolnosti spôsobilé vyvrátiť alebo potvrdiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu neviny výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o väzbe (Toth c. Rakúsko z 12. 12. 1991). Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach zdôraznil, že jeho právomoc na rozhodovanie vo väzobných veciach predpokladá výlučne skúmanie toho, či sa v konaní pred väzobnými súdmi dodržali ústavno-procesné princípy takého obmedzenia osobnej slobody, akým je väzba obvineného (II. ÚS 76/02, IV. ÚS 83/03, IV. ÚS 171/03).

13. Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať *ratio decidendi* (nosné dôvody) na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich pre a proti väzbe, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (III. ÚS 271/07).

14. Obsahom základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy je ustanovenie, podľa ktorého osobu možno do väzby vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu. Ústavný rámec dopĺňajú ustanovenia Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), konkrétne čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru, podľa ktorého nikoho nemožno pozbaviť slobody, pokiaľ sa tak nestane v súlade s konaním ustanoveným zákonom, ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť osobe v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní, a čl. 5 ods. 4 dohovoru, podľa ktorého každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

15. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 ústavy ústavný súd poukazuje aj na svoju ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že v týchto právach je obsiahnuté aj právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu, ako aj právo byť prepustený počas konania (III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05), pričom prepustenie z väzby na slobodu môže byť v zákonom určených prípadoch podmienené zárukou (III. ÚS 7/00, IV. ÚS 181/07).

16. Ústavný súd zároveň považuje za potrebné zvýrazniť, že v každom jednotlivom prípade tvrdeného porušenia základného práva na osobnú slobodu je povinný pri svojom rozhodovaní prihliadať na konkrétne okolnosti preskúmvanej veci (II. ÚS 353/06, II. ÚS 142/07, II. ÚS 80/08, I. ÚS 59/2016, taktiež aj rozsudky ESĽP vo veciach Letellier v. Francúzsko z 26. 6. 1991, *Annuaire*, č. 207; Navarra v. Francúzsko z 23. 11. 1993, *Annuaire*, č. 273-B a ďalšie).

17. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že pri rozhodovaní o väzbe musia byť súčasne splnené formálne predpoklady väzby, t. j. musí existovať uznesenie o začatí trestného stíhania a uznesenie o vznesení obvinenia, a materiálne predpoklady väzby, t. j. musia existovať skutočnosti osvedčujúce kvalifikované podozrenie, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný a má znaky trestného činu, a že sa obvinený trestného činu dopustil a zároveň musí existovať (trvať) niektorý z väzobných dôvodov uvedených v § 71 TP (III. ÚS 417/2011).

18. Vo vzťahu k preventívnej väzbe je potrebné uviesť, že táto musí byť odôvodnená konkrétnymi skutočnosťami, pričom samotný druh, charakter, rozsah či závažnosť trestnej činnosti nemôžu byť samým osebe dôvodom preventívnej väzby (III. ÚS 33/2021, bod 47, II. ÚS 792/2014).

V.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

19. Ústavný súd prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľov na ďalšie konanie s cieľom realizácie úplného meritórneho prieskumu sťažovateľmi tvrdených skutočností.

V.1. K priet'ahom vo veci samej:

20. Sťažovatelia v podanej ústavnej sťažnosti namietali, že v konaní vo veci samej došlo k vzniku zbytočných priet'ahov. Poukazovali na skutočnosť, že obžaloba bola podaná 17. júna 2021 a prvé hlavné pojednávanie sa konalo až 31. januára 2022. Namietali, že k postúpeniu veci došlo až 18. októbra 2021, hoci sa tak malo stať už 30. júna 2021 v rámci rozhodovania o ich väzbe po podaní obžaloby, pretože už pri rozhodovaní o väzbe musia mať súdy dostatočne naštudovaný spis, aby mohli z neho vyvodit' relevantné právne závery. Pokiaľ najvyšší súd v rámci namietaného uznesenia poukazuje na efektívne konanie vo veci samej bez priet'ahov, tak chronológia, na ktorú poukazuje v namietanom uznesení, súvisí hlavne s väzobným rozhodovaním o väzbe sťažovateľov a ďalších osôb.

21. Najvyšší súd v namietanom uznesení zhrnul chronológiu úkonov špecializovaného súdu a najvyššieho súdu po podaní obžaloby. Ústavný súd po preskúmaní namietaného uznesenia v tejto časti konštatuje, že od podania obžaloby (17. júna 2021) špecializovaný súd v spojení s najvyšším súdom vykonávali bežné procesné úkony (doručenie obžaloby obžalovaným a ich obhajcom, rozhodovanie o žiadostiach obžalovaných o ich prepustenie z väzby na slobodu, predbežné prejednanie obžaloby). Špecializovaný súd v rámci predbežného prejednania obžaloby 21. októbra 2021 rozhodol o postúpení veci Okresnému súdu Trnava, pričom proti tomuto rozhodnutiu podal sťažnosť prokurátor, o ktorej rozhodol najvyšší súd 15. decembra 2021.

22. Z namietaného uznesenia vyplýva, že po rozhodnutí o postúpení veci (21. októbra 2021) bolo toto rozhodnutie predsedom senátu špecializovaného súdu vypracované a expedované stranám. Po doručení sťažnosti prokurátora a jej vecného odôvodnenia 22. novembra 2021 bola táto následne zaslaná jednotlivým obžalovaným a ich obhajcom a 25. novembra 2021 bol spis so sťažnosťou prokurátora predložený na rozhodnutie najvyššiemu súdu. Najvyšší súd v rámci preskúmaného rozhodnutia uviedol, že predložený spis s obžalobou má cca 6,5 tisíc strán (20 zväzkov), obžaloba bola podaná na osem osôb a štyri skutky a vo veci bolo už v rámci prípravného konania vykonané rozsiahle dokazovanie.

23. K námietke sťažovateľov, že špecializovaný súd nerozhodol v rámci rozhodovania o väzbe súčasne o postúpení veci, najvyšší súd v namietanom uznesení, ako aj vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti uviedol, že § 238 ods. 4 TP upravuje možnosť časovo rozdielnych rozhodnutí o týchto dvoch otázkach, pričom špecializovaný súd potreboval na oboznámenie sa so spisom na účely rozhodovania podľa § 244 ods. 1 TP dlhšie časové obdobie vzhľadom na jeho rozsiahlosť. Z ustálenej súdnej praxe možno odvodiť, že rešpektovanie požiadavky prednostného a urýchleného rozhodovania vo väzobných veciach by nemalo ísť na úkor rešpektovania zásad spravodlivého súdneho procesu, k čomu treba podradiť nutnosť riadneho naštudovania spisu sudcom či senátom pred konaním vo veci samej.

24. Ústavný súd v tejto časti konštatuje, že najvyšší súd sa včasne zaoberal sťažnostnými námietkami sťažovateľov, čo potvrdzuje chronológia procesného postupu všeobecných súdov po podaní obžaloby. Je potrebné prisvedčiť najvyššiemu súdu, že rozsah spisového materiálu si vyžaduje dlhšie časové obdobie na jeho naštudovanie, aby bolo možné vo veci spravodlivo a komplexne rozhodnúť. Rovnako vo vzťahu k namietanému vzniku zbytočných prietahov vo veci samej ústavný súd nezaznamenal obdobie nečinnosti, ktoré by dosahovalo ústavnoprávnu intenzitu. Ústavný súd preto v tejto časti ústavnej sťažnosti nevyhovel.

V.2. K dôvodnosti väzby sťažovateľky:

25. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla, že počas obdobia nečinnosti všeobecných súdov došlo k oslabeniu kolúzneho dôvodu jej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) TP.

26. Najvyšší súd v namietanom uznesení vo vzťahu ku kolúznej väzbe sťažovateľky uviedol, že sťažovateľka sa mala počas výkonu väzby kolúzne správať prostredníctvom tzv. motákov, ktorými mala dávať inštrukcie osobe na slobode, aby táto ničila dôkazy, ktoré môžu byť dôležité pre trestné konanie. K dôvodnosti preventívnej väzby najvyšší súd uviedol, že sťažovateľka až do svojho zadržania pokračovala v neoprávnenom nakladaní s metamfetamínom a bez ohľadu na to, či mala alebo nemala legálny príjem.

27. Vzhľadom na uvedené ústavný súd uvádza, že materiálne predpoklady väzby v predmetnej veci sa v priebehu prípravného konania pôvodne dôvodného podozrenia zo spáchania stíhaného trestného činu sťažovateľky nerozptýlili a 17. júna 2021 bola na sťažovateľku a ďalšie osoby podaná obžaloba (II. ÚS 84/2019). Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd ďalšie trvanie väzobného stíhania sťažovateľky odôvodnil dostatočne a ústavne udržateľne. Ústavný súd vzhľadom na predchádzajúcu časť tohto nálezu (V.1) nemôže prisvedčiť námietke sťažovateľky o oslabení kolúzneho dôvodu jej väzby ani z dôvodu vzniku zbytočných prietahov vo veci samej.

28. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti tiež namietala, že všeobecné súdy na oboch inštanciách nerozhodli o nahradení jej väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka. K tejto námietke ústavný súd poznamenáva, že podľa nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 67/2013 z 5. júna 2013 musia súdy o nahradení väzby obvinenej osoby dohľadom probačného a mediačného úradníka rozhodnúť *ex officio*, t. j. aj bez návrhu. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom odôvodnenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu v spojení s odôvodnením uznesenia špecializovaného súdu z 3. januára 2022 [právny názor zakotvený v ustálenej judikatúre ústavného súdu zahŕňa požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09, II. ÚS 112/2020, III. ÚS 347/2021)]. Z uznesenia špecializovaného súdu z 3. januára 2022 vyplýva, že opomenul *ex officio* rozhodnúť o nahradení väzby sťažovateľky dohľadom probačného a mediačného úradníka, avšak najvyšší súd v rámci sťažnostného konania túto chybu samostatným výrokom napravil. Z uvedeného tak možno konštatovať, že najvyšší súd v rámci svojej prieskumnej činnosti sťažnostného súdu napravil pochybenie špecializovaného súdu, preto námietka sťažovateľky v tomto smere neobstojí. Vzhľadom na uvedené ústavný súd v tejto časti ústavnej sťažnosti nevyhovel.

V.3. K dôvodnosti väzby sťažovateľa:

29. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti namietal, že nemožno viazať preventívny dôvod jeho väzby na skutok, pre ktorý nebol vzatý do väzby. Túto sťažnostnú argumentáciu odvíjal od skutočnosti, že v rámci prípravného konania bol vzatý do väzby na základe vzneseného obvinenia pre zločin založenia zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 TZ. Sťažovateľ v rámci konania pred všeobecnými súdmi, ako aj v podanej ústavnej sťažnosti namietal, že všeobecné súdy odôvodňovali jeho preventívny dôvod väzby [§ 71 ods. 1 písm. c) TP] drogovou trestnou činnosťou (pokračovací obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 a nasl. TZ), pre ktorý mu bolo v rámci prípravného konania rozšírené pôvodne vznesené obvinenie, avšak pre tento trestný čin (skutok) nebol v rámci prípravného konania vzatý do väzby a ani nedošlo k skutkovému rozšíreniu dôvodov jeho väzby aj pre tento skutok (trestný čin) či už v rámci prípravného konania alebo súdneho konania.

30. Najvyšší súd v rámci vyjadrenia k ústavnej sťažnosti odkázal na str. 24 až 26 svojho (namietaného) uznesenia, z ktorého vyplýva, že od vzatia sťažovateľa do väzby (pre trestný čin podľa § 296 TZ) v rámci prípravného konania nedošlo k skutkovému rozšíreniu dôvodov väzby aj pre ďalší (iný) skutok. Na str. 27 namietaného uznesenia najvyšší súd uviedol, že „*V tomto ohľade za účelom konštatovania preventívneho dôvodu väzby nie je nutné, aby boli obžalovaní vo väzbe ohľadom celej stihanej trestnej činnosti, keďže pre existenciu dôvodnej obavy podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. na účely rozhodovania o väzbe postačuje aj fakt, že obžalovaný je stihaný aj pre ďalšiu obdobnú trestnú činnosť (IV. ÚS 402/2021).*“.

31. V rámci vyjadrenia k ústavnej sťažnosti najvyšší súd priložil aj uznesenie č. k. 3Tost/39/2021 zo 14. júla 2021, podľa ktorého: „*K námietke obvineného [REDAKOVANÉ] ktorý argumentuje tým, že vo väzbe je len pre jeden skutok (bod 1), Najvyšší súd SR uvádza, že obvinenému [REDAKOVANÉ] bolo vznesené obvinenie po vzatí do väzby aj pre skutok právne kvalifikovaný ako pokračovací obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi..., ktorý sa skutkovo vzťahuje k rozhodnutiu o väzbe k bodu 1/ priamo súvisiacom zo zločineckou skupinou s drogovou trestnou činnosťou a osobitné rozhodnutie o väzbe v tomto prípade nebolo nepotrebné, lebo je súvzťažné so skutkom v bode 1/.*“

32. Z namietaného uznesenia, ako aj priloženého uznesenia najvyššieho súdu zo 14. júla 2021 vyplýva, že najvyšší súd odôvodnil preventívny dôvod väzby sťažovateľa s poukazom na rozsah jeho drogovej trestnej činnosti (§ 172 ods. 1 a nasl. TZ). Ústavný súd tento spôsob odôvodnenia preventívnej väzby, s ktorým sťažovateľ nesúhlasí, odobruje a dáva do pozornosti uznesenie ústavného súdu č. k. IV. ÚS 402/2021 zo 17. augusta 2021, na ktoré poukázal v rámci namietaného uznesenia aj najvyšší súd a z ktorého vyplýva, že aj v prípade, ak dôjde k rozšíreniu pôvodného obvinenia o ďalší skutok, pre ktorý obvinený nebol vzatý do väzby, môže súd konajúci o väzbe odôvodniť ďalšie trvanie väzby sťažovateľa aj poukazom na skutok, o ktorý bolo pôvodné obvinenie rozšírené, pokiaľ tento skutok súvisí so skutkom, pre ktorý bol obvinený pôvodne vzatý do väzby alebo ide o rovnorodú (obdobnú) trestnú činnosť. Z uvedeného tak vyplýva, že ak po vzatí obvineného do väzby dôjde k rozšíreniu pôvodného obvinenia o ďalší skutok, je akceptovateľné týmto rozšírením obvinenia odôvodniť (umocniť) ďalšie trvanie väzby obvineného.

33. V prípade sťažovateľa, ako už ústavný súd naznačil v úvode tejto časti nálezu, bolo nesporné, že bol vzatý do väzby pre skutok, pre ktorý mu bolo vznesené pôvodné obvinenie, t. j. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 TZ. Po jeho vzatí do väzby (20. júna 2020) mu však bolo 4. novembra 2020 vznesené (rozšírené) obvinenie pre pokračovací obzvlášť závažný zločin výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 nasl. TZ, ktorú mal páchať práve v rámci zločineckej skupiny. Z uvedeného tak vyplýva, že skutok, pre ktorý bol sťažovateľ pôvodne vzatý do väzby, súvisí so skutkom, pre ktorý bolo sťažovateľovi po jeho vzatí do väzby rozšírené pôvodné obvinenie, a tak sú všeobecné súdy oprávnené odôvodniť väzobné stíhanie sťažovateľa s poukazom na jeho ďalšiu (súvisiacu) trestnú činnosť rovnorodého (resp. obdobného) charakteru, ktorá nie je (nebola) stíhaná väzobne. Na základe uvedeného preto ústavný súd ani v tejto časti ústavnej sťažnosti nevyhoviel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. septembra 2022

Peter Straka
predseda senátu